

Perspectievennota 2027-2030

Gemeente Bergeijk

Inhoud

Aanbiedingsbrief	3
1. Financiële kaders begroting	5
2. Financiële positie	9
3. Financieel overzicht beleidsitems	11
4. Toelichting beleidsitems	15
5. Ruimte voor beleid	22

Aanbiedingsbrief

Aan de leden van de Raad van de gemeente Bergeijk

Geachte dames en heren,

Voor u ligt de Perspectievennota 2027-2030 (verder: 'PPN'). Deze PPN is de start van een nieuwe budgetcyclus en vormt de opmaat naar de Programmabegroting 2027–2030. De PPN is gebaseerd op de vastgestelde Programmabegroting 2026-2029 en de begrotingswijzigingen tot en met april 2026. Ook het in de 1^e Burap 2026 bijgestelde begrotingssaldo van € 842.000 negatief is meegenomen in deze PPN.

Deze PPN wijkt af van de voorgaande jaren doordat deze is opgesteld gedurende de coalitieonderhandelingen naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026. De onderwerpen/ambities uit het nieuwe coalitieakkoord zijn daarom nog niet meegenomen in deze PPN. In deze PPN wordt met name aandacht gegeven aan de benodigde bijstellingen op basis van het bestaande beleid.

De opbouw van deze PPN komt grotendeels overeen met voorgaande jaren. Hoofdstuk 1 bevat de financiële kaders waarvan wij uw raad verzoeken deze vast te stellen, zodat het college aan de hand van deze kaders de Programmabegroting 2027-2030 kan opstellen. Hoofdstuk 2 geeft de financiële positie weer met inbegrip van de bijstellingen opgenomen in deze PPN. Hierbij is het belangrijk te vermelden dat de Provincie vanuit haar controlerende taak toeziet op een structureel sluitende begroting in 2027 (en anders minimaal in 2030). In hoofdstuk 3 zijn alle afzonderlijke mutaties uit deze PPN opgenomen in één overzicht. Deze mutaties zijn nader uitgewerkt in hoofdstuk 4. Tot slot bevat hoofdstuk 5 de zogenaamde ruimte voor beleid. In dit hoofdstuk wordt nader invulling gegeven aan de keuzemogelijkheden van uw raad, mocht de begroting niet sluitend zijn. De onderwerpen/ambities voortvloeiend uit het nieuwe coalitieakkoord zullen meegenomen worden bij het opstellen van de Programmabegroting 2027-2030.

Deze PPN kent een aantal significante bijstellingen. Deze hebben met name te maken met de bijstellingen voor de verbonden partijen (GRSK / Kempenplus / MD / VRBZO). Op basis van de begrotingen 2027 van deze verbonden partijen zijn de benodigde bijstellingen verwerkt in deze PPN. Voor zover mogelijk wordt hierbij de stelpost loon-/prijs ingezet als (gedeeltelijke) dekking van deze bijstellingen.

Verder zijn er in deze PPN een aantal concrete investeringskredieten opgenomen die moeten zorgen voor een betere regionale bereikbaarheid (Fietstunnel F67 en bijdrage KTM2), evenals een aantal investeringskredieten voortvloeiend uit het eind 2025 vastgestelde Integrale Huisvestings Plan 2 (IHP2).

Een gezonde financiële basis is cruciaal om onze ambities te realiseren. De gemeente Bergeijk staat er al jaren financieel solide voor. We beschikken over een ruime buffer om eventuele tegenvallers op te vangen. Het jaar 2026 werd landelijk geduid als 'ravijnjaar' – een moment waarop gemeenten geconfronteerd worden met een terugval in middelen. Door het toezeggen van extra middelen is dit 'ravijnjaar' verschoven naar 2028 en verder. Dankzij onze stabiele financiële positie zijn ingrijpende maatregelen voor Bergeijk vooralsnog niet nodig. Tegelijkertijd zien wij dat ook voor Bergeijk het structurele begrotingssaldo een dalende trend vertoont. We zullen hier dan ook scherp op blijven.

Een aantal onzekerheden spelen mee ten tijde van het opstellen van deze PPN. Zo zorgen de geopolitieke spanningen in zijn algemeenheid en met name de oorlog in het Midden-Oosten voor (mogelijk) behoorlijke prijsstijgingen. Eventuele effecten van deze prijsstijgingen zijn nog niet verwerkt in de voorstellen in de voorliggende PPN.

Daarnaast zijn de gevolgen van de Voorjaarsnota van het Rijk op dit moment nog niet bekend. De effecten op de te ontvangen middelen (via het gemeentefonds) zijn daarom nog niet verwerkt in deze PPN. Zodra de informatie uit de Meicirculaire 2026 beschikbaar is, informeren wij u hierover via een aparte raadsinformatiebrief.

Met de voorliggende beleidsarme PPN, waarin het nieuwe Coalitieakkoord nog niet verwerkt is en er nog de nodige onzekerheden zijn, realiseren we ons dat er wellicht keuzes gemaakt zullen moeten worden. Desondanks streven we ernaar u een sluitende begroting te kunnen presenteren zonder inzet van de algemene reserve. Waarmee deze PPN de basis zal vormen voor de start van deze bestuursperiode én perspectief biedt op een toekomst waarin Bergeijk duurzaam, leefbaar en veerkrachtig blijft.

Burgemeester en Wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds

W.J.G. Delissen – van Tongerlo

Gemeentesecretaris

Burgemeester (wnd.)

1. Financiële kaders begroting

Algemeen

Het algemene uitgangspunt is een sluitende begroting. Wettelijk gezien hoeft alleen het 1^e begrotingsjaar structureel sluitend te zijn. Wanneer dit niet het geval is, moet de begroting meerjarig (laatste jaarschijf) structureel sluitend zijn. Wij streven naar het aanbieden van een begroting die tenminste in het begrotingsjaar 2027 structureel sluitend is.

Aandachtspunten toezichthouder

Jaarlijks brengt de Provincie een begrotingscirculaire uit met daarin een aantal specifieke onderwerpen, die als aanvulling gelden op het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 (verder: 'GTK'). De belangrijkste onderdelen uit de begrotingscirculaire zijn:

- Herijking gemeentefonds;
- Actualisatie notitie incidentele-structurele baten en lasten;
- Actualisatie Kadernota rechtmatigheid;
- Actualisatie Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK);
- Eventuele bezuinigingen dienen reëel en cijfermatig te zijn onderbouwd en dienen

concreet en op programmaniveau ingevuld te zijn;

- Kritisch en reëel kijken naar haalbaarheid van de ambities en de bijbehorende investeringsplanning. Dit ter voorkoming van onderuitputting van kapitaallasten;
- Toepassing onderhoudsvoorzieningen. Aan onderhoudsvoorzieningen dient een door de raad vastgesteld beheerplan ten grondslag te liggen dat maximaal 5 jaar oud is. Daarnaast dienen de onderhoudsvoorzieningen gevoed te worden met jaarlijkse toevoegingen van gelijke omvang.

Circulaires gemeentefonds

De September- en Decembercirculaire uit het jaar 2025 zijn verwerkt in de financiële prognose van deze PPN. Gelet op de tijdsperiode van behandeling is het niet mogelijk om de uitkomsten van de Meicirculaire 2026 op te nemen in deze PPN. Na het uitbrengen van de Meicirculaire zullen wij de effecten in beeld brengen en de raad hierover middels een aparte raadsinformatiebrief informeren. De PPN 2027 – 2030 met als aanvulling de Meicirculaire vormt de basis voor het opstellen van de Begroting 2027 – 2030.

Uniforme verdeling in taakvelden

De begroting wordt ingedeeld in de volgende taakvelden:

Taakvelden

0. Bestuur en ondersteuning	5. Sport, cultuur en recreatie
1. Veiligheid	6. Sociaal domein
2. Verkeer en vervoer	7. Volksgezondheid en milieu
3. Economie	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
4. Onderwijs	

Tabel Taakvelden

Paragrafen

Het BBV schrijft voor gemeenten een achttal verplichte paragrafen voor. Daarnaast kunnen gemeenten desgewenst eigen paragrafen toevoegen. Vanaf het begrotingsjaar 2019 is een paragraaf Klimaat en Duurzaamheid opgenomen in de begroting van gemeente Bergeijk. Aangezien maatregelen op het gebied van klimaat door alle taakvelden heen lopen, monitoren wij dit door middel van een aparte paragraaf.

Uniforme set beleidsindicatoren

De set van verplichte beleidsindicatoren is constant in beweging. In de Begroting 2027-2030 nemen wij de beleidsindicatoren op conform de op dat moment meest actuele set indicatoren. De set beleidsindicatoren en bijbehorende gegevens is terug te vinden op de website Waarstaatjegemeente.nl via de tegel 'Besluit Begroting en Verantwoording'.

Hier vindt u onder andere:

- Een uitgebreide toelichting op de indicatoren en
- indicatoren van andere gemeenten waarmee een vergelijking gemaakt kan worden met de eigen gemeente.

Rentelasten

De omslagrente voor rentetoerekening is op basis van deze PPN bepaald op 1%. De omslagrente is ook van toepassing op de rentetoerekening aan de grondexploitaties. Over het eigen vermogen wordt geen rente berekend.

Dit is conform de aanbevelingen uit de Notitie rente 2023 van de Commissie BBV.

Voor het opstellen van de Begroting 2027 – 2030 wordt de omslagrente nogmaals berekend en opgenomen in de paragraaf Financiering. De Commissie BBV doet geen uitspraken over de

wijze waarop gemeenten hun tarieven (met name riool- en afvalstoffenheffing) dienen te berekenen. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening. Wat een individuele gemeente redelijk vindt, dient vervolgens wel volgens BBV artikel 10 lid c gemotiveerd te worden toegelicht in de paragraaf Lokale heffingen, waarin de beleidsuitgangspunten moeten worden toegelicht. Wij houden bij het berekenen van de heffingen rekening met de omslagrente.

Beleidsuitgangspunten Financiële verordening Overhead en toerekening apparaatskosten

Voor de berekening van kostendeckende tarieven en de grondexploitatie hanteren wij een verdeelsleutel voor het toerekenen van de overheadkosten. Deze wordt als volgt bepaald: doorbelaste loonkosten gedeeld door de totale loonkosten vermenigvuldigd met de totale overheadkosten. De directe kosten worden direct verantwoord op het betreffende taakveld.

Waardering en afschrijving vaste activa

De afschrijvingen op investeringen vinden plaats conform de vigerende Financiële verordening van de gemeente Bergeijk.

Om de administratieve lasten te beperken, is een ondergrens ingebouwd voor activering. Voor investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte is deze vastgesteld op € 25.000.

Onvoorzien

In de Begroting 2027 wordt hiervoor € 25.000 geraamd. Dit budget is niet gelabeld aan programma's. Het college heeft het mandaat tot het doen van uitgaven tot € 20.000 per keer.

Reserves en voorzieningen

Stortingen in voorzieningen en toevoegingen aan reserves (evenals onttrekkingen uit reserves) vinden plaats conform de vastgestelde uitgangspunten zoals vermeld in de vigerende nota reserves en voorzieningen. Indien er vastgestelde beheerplannen zijn (inclusief het bij de beheerplannen behorende kwaliteitsniveau), worden de stortingen in de voorzieningen hierop gebaseerd.

Algemene lastenontwikkeling

Loonontwikkeling

In de Meicirculaire wordt jaarlijks als onderdeel van de verwachte overheidsconsumptie bepaald wat de ingeschatte stijgingen van de lonen en salarissen zijn. Dit is gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (verder: 'CEP'). In het CEP 2026 zit de eerste doorkijk naar 2027. De maatstaf die we hanteren wordt ook bij de

belangrijkste verbonden partijen gehanteerd. Dit is de maatstaf 'Loonvoet sector overheid'. Ten opzichte van de loonontwikkeling die wij reeds voorzien hadden in onze meerjarenbegroting fluctueert deze. De volgende percentages worden gehanteerd:

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Raming begroting 2026	5,10%	4,20%	4,50%	4,50%
Loonvoet sector overheid (bron: CEP 2026)	4,20%	4,00%	3,60%	3,50%
Bijstelling begroting 2026 - 2029	-0,90%	-0,20%	-0,90%	-1,00%

Tabel Loonvoet sector overheid

Een negatief percentage in bovenstaande tabel betekent dus dat indexatie opgenomen in de begroting, hoger is dan de indexatie die op dit

moment wordt voorzien. De indexatie wordt in dit geval naar beneden bijgesteld.

Prijsontwikkeling

Voor de begroting en de meerjarenplanning geldt in principe de nullijn. Dit betekent dat de budgetten niet standaard verhoogd worden. Hierop zijn enkele uitzonderingen, te weten:

- Wettelijke tarieven (bijvoorbeeld leges paspoorten);
- Contractueel overeengekomen indexeringen;
- Prijzen van dienstverlening door derden (bijvoorbeeld verzekeringspremies) en
- Overige onvermijdelijke kostenstijgingen als gevolg van marktwerking en inflatie. Hiervoor geldt het algemene percentage.

Wij werken met een stelpost loon-prijsstijging. De hoogte ervan is gebaseerd op de beïnvloedbare uitgavenbudgetten in de begroting.

Voor de algemene prijsontwikkeling in deze PPN baseren wij de gegevens op de in het CEP opgenomen prijs netto materiële

overheidsconsumptie (verder: 'IMOC'). In het CEP is daarvoor de volgende basis gehanteerd:

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Raming begroting 2026	2,20%	2,20%	2,30%	2,30%
IMOC (bron: CEP 2026)	2,10%	2,60%	2,30%	2,50%
Bijstelling begroting 2026 - 2029	-0,10%	0,40%	0,00%	0,20%

Tabel Prijsontwikkeling IMOC

Algemene ontwikkeling baten

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering in de Begroting wordt gebaseerd op de door het Rijk verstrekte gegevens in de Meicirculaire 2026. De Meicirculaire is de meest actuele raming. De Septembercirculaire 2026 volgt pas na het opstellen van de Begroting. Eventuele significante wijzigingen als gevolg van deze circulaire worden via een separate raadsinformatiebrief inzichtelijk gemaakt. Voor de meerjarenplanning is uitgegaan van lopende prijzen (dus inclusief inflatie).

Indexering baten

Het Rijk compenseert gemeenten voor kostenstijgingen als gevolg van prijsontwikkeling en loonontwikkeling. Dit doet ze door bijstelling in de algemene uitkering conform bovenstaande cijfers. Dit is echter niet voldoende om alle stijgende lasten die uit loon- en prijsontwikkeling voortkomen te compenseren. De gemeente heft daarom belastingen en heffingen. Deze stellen wij jaarlijks bij.

Net als bij de verbonden partijen hanteren wij een gewogen indexering. Gemiddeld genomen komen de verbonden partijen uit op gewogen indexering die gebaseerd zijn op een verhouding van 1/3 prijsontwikkeling en 2/3 loonontwikkeling. Dit is ook bij de gemeente een reële verhouding. Hiermee is er sprake van uniforme uitgangspunten. Gebaseerd op dit uitgangspunt komen wij daarmee op een indexering van 3,50% in 2027.

Dit percentage rekenen wij over alle inkomsten (bijvoorbeeld Onroerende Zaken Belasting (verder: 'OZB'), leges, huurinkomsten), behalve wanneer daar specifieke afspraken onder liggen of er wettelijke regels gevolgd moeten worden, te weten:

- Voor riool- en afvalstoffenheffing worden kostendekkende tarieven gehanteerd;
- Leges die van rijkswege gemaximeerd zijn (b.v. paspoorten en rijbewijzen);
- De leges binnen een titel mogen maximaal kostendekkend zijn;
- Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt 3,11% van de omzet. Dit betekent als de omzet stijgt, de toeristenbelasting automatisch meegroeit;

- Pachten en erfpachten worden bepaald op grond van de 'Nota erfpachtbeleid 2012' en 'Nota Pachtbeleid 2007';
- Lopende contracten en daarin opgenomen indexeringen worden gerespecteerd.

Grondtransacties pachtgronden

In het verleden zijn afspraken gemaakt met de Provincie over het structureel opnemen van inkomsten uit grondverkoop. Voor het jaar 2027 zijn nog inkomsten geraamd (€ 100.000). Daarna vervalt deze afspraak en zullen grondverkoop als incidentele boekwinst worden opgenomen. Voor 2027 zal dit gebeuren wanneer de verkoopwaarde de geraamde waarde overschrijdt.

Grondexploitaties

Bij de opstelling van de calculaties van de grondexploitaties wordt uitgegaan van een aantal parameters. Deze parameters worden conform de grondnota bij de jaarrekening en begroting geactualiseerd:

- Rentelasten op basis van de omslagrente 1%;
- Disconteringsvoet 2% (verplicht);
- Kostenstijging 3%;
- Opbrengstenstijging 2%.

De disconteringsvoet van 2% is gebaseerd op het streven van de EU om de inflatie rond dit percentage te laten uitkomen. Van echte afkoeling op de huizenmarkt is nog geen sprake. De prijzen van koopwoningen stijgen naar verwachting door. De kapitaalmarktrente is stabiel tot licht stijgend. De krapte houdt aan. Het aantal transacties neemt wel toe. De leencapaciteit is door de gestegen inkomens licht gestegen. Het gehanteerde percentage voor opbrengstenstijging is in 2026 vastgesteld op 2%. De gehanteerde kostenstijging wordt gezien de prijsontwikkelingen binnen de water- en wegenbouw gehandhaafd op 3% voor 2027, 2028, 2029, 2030 en 2031. Met deze kosten- en opbrengstenstijging volgen wij de marktontwikkelingen van dit moment. In de calculaties gaan wij ervan uit dat de inkomsten maximaal vijf (5) jaar geïndexeerd worden. Dit conform eerder vastgestelde besluitvorming.

Verbonden partijen

De mutaties van de verbonden partijen zijn zoveel als mogelijk opgenomen in deze PPN.

Overig

Voor het begrotingsjaar en de meerjarenplanning gaan wij uit van de hoogte van het aantal woningen en inwoners per 1 januari 2026. Omdat de realisatie van de geplande woningbouw een hoge mate van onzekerheid kent, worden woningbouwprognoses niet meegenomen.

Dit is geheel in overeenstemming met het voorzichtigheidsprincipe en de algemene regels van verantwoording: lasten nemen zodra zij voorzien zijn en baten nemen zodra zij gerealiseerd zijn.

2. Financiële positie

De financiële positie van gemeente Bergeijk is medebepalend voor de keuzes en prioriteiten die de raad kan stellen.

Het financieel meerjarenperspectief

Om een goed beeld te krijgen in de mogelijkheden wordt allereerst het financiële perspectief voor de jaren 2027-2030 bepaald. Dit is als volgt tot stand gekomen:

- Startpositie is de geamendeerde programmabegroting 2026, vastgesteld op 13 november 2025 en de begrotingswijzigingen tot en met 3 april 2026;
- De jaarschijf 2030 is toegevoegd;
- De financiële kaders conform hoofdstuk 1;
- De mutaties van de algemene uitkering volgens de September- en Decembercirculaire 2025;

- De meerjarige mutaties uit de op 2 juli 2026 geagendeerde vast te stellen 1^e Burap 2026.
- De Meicirculaire 2026 is nog niet verwerkt in het genoemde saldo;
- Indien de begroting niet sluitend is kan de algemene reserve voor € 1,66 miljoen worden ingezet, als structurele dekking (op basis van de Jaarstukken 2025).

Wanneer alle voorstellen uit hoofdstuk 3 'Financieel overzicht beleidsitems' van deze PPN verwerkt worden, geeft dat onderstaand begrotingsbeeld. Dit is uitgesplitst in een structureel en een incidenteel beeld.

Structureel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026	787	343	1.066	960
Mutaties PPN 2027 - 2030	-2.003	-2.122	-2.190	-724
Totaal structureel begrotingssaldo	-1.216	-1.779	-1.124	236

Tabel Structureel begrotingssaldo

Incidenteel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026	-785	-215	-215	-979
Mutaties PPN 2027 - 2030	-205	-10	-310	0
Totaal incidenteel begrotingssaldo	-990	-225	-525	-979

Tabel Incidenteel begrotingssaldo

Totaal begroting	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026	2	128	851	-19
Mutaties PPN 2027 - 2030	-2.208	-2.132	-2.500	-724
Totaal saldo na PPN 2027-2030	-2.206	-2.004	-1.649	-743

Tabel Totaal begrotingssaldo

Ontwikkelingen reserves en voorzieningen

De financiële positie van de gemeente wordt mede bepaald door de inzichten in de positie van de reserves en voorzieningen gedurende de looptijd van de PPN 2027-2030. Van belang hierbij is het moment dat die middelen ook daadwerkelijk beschikbaar komen. Dit omdat zonder die zekerheid voorgenomen beleidsvoornemens mogelijk in gevaar komen. Adequate inschattingen, met de nodige waarborgen, zijn daarom van groot belang. Het meest actuele overzicht van de reserves en voorzieningen is te vinden in de Jaarstukken 2025.

Bergeijk is een financieel gezonde gemeente en het is van belang dit ook zo te houden. Er is een buffer in de vorm van reserves, welke nodig is om tegenvallers in projecten op te kunnen vangen. Daarnaast zijn de inkomsten uit het gemeentefonds onzeker.

Ratio weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeente de beschikking heeft/kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

Met ingang van de Begroting 2025-2028, wordt de weerstandscapaciteit uitgedrukt in twee (2) delen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Het eerste deel betreft de weerstandscapaciteit van het vermogen, ook wel incidentele weerstandscapaciteit genoemd. Deze weerstandscapaciteit kan slechts eenmalig worden ingezet om tegenvallers op te vangen.

Het tweede deel is de weerstandscapaciteit van de exploitatie, ook wel de structurele weerstandscapaciteit genoemd. Deze capaciteit kan permanent worden ingezet om tegenvallers op te vangen. De belangrijkste componenten

Bij de actualisatie van de grondexploitaties zijn de parameters waarop de calculaties worden berekend op actualiteit beoordeeld en is gekeken naar de inschattingen van de fasering. Mogelijk heeft dit negatieve effecten op de grondexploitaties en daarmee op toekomstige winsten en verliezen.

Winstneming bij grondexploitaties

Bij grondexploitaties moet tussentijds winst worden genomen volgens de zogenaamde 'percentage of completion'-methode (POC-methode). Dit houdt in dat er winst wordt genomen op basis van de gerealiseerde uitgaven en inkomsten afgezet tegen de volledige uitgaven en inkomsten van een plan. In de Jaarstukken 2025 zijn de prognoses volledig geactualiseerd. Daarbij zijn eventuele winsten genomen en verliezen voorzien. Bij het opstellen van de Begroting worden calculaties en daarmee de verwachte resultaten opnieuw geactualiseerd.

hiervan zijn voor gemeente Bergeijk de post (structureel) onvoorzien, de onbenutte belastingcapaciteit en de structurele begrotingsruimte.

Elk jaar vindt twee (2) keer een actualisatie van de inventarisatie van de risico's plaats. Dit doen wij bij de opstelling van de jaarstukken en de programmabegroting. In de PPN wordt daarom hetzelfde overzicht opgenomen als in de jaarstukken. De doorrekening naar volgende jaren is daarop dan ook geactualiseerd.

Het risicoprofiel is bij de Jaarstukken 2025 bepaald op € 2,22 miljoen. In de tabel is een doorkijk gegeven naar de ontwikkeling van de risico's.

Bedragen x € 1.000		Begroting	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Risico	incidenteel	2025	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene uitkering: effect wijzigingen	S	674	780	776	782	787	819
Programmakosten jeugdhulp	S	150	150	150	150	150	150
Sanering bodemverontreiniging	I	750	750	750	750	750	750
Nadeelcompensatie actualisering bestemmingsplan	I	100	100	100	100	100	100
Toeristenbelasting	S	65	69	69	69	69	69
Wachtgeld	I	74	74	74	74	74	74
Pensioen voormalig wethouders	I	n.v.t.	PM	PM	PM	PM	PM
Informatiebeveiliging, datalekken en cyberaanvallen	I	300	300	300	300	300	300
Totaal		2.113	2.223	2.219	2.225	2.230	2.262

Tabel Risico's

Voor een toelichting verwijzen wij u naar de risicoparagraaf van de Jaarstukken 2025.

3. Financieel overzicht beleidsitems

Overzicht exploitatiebaten en –lasten

In dit overzicht staan de onderwerpen met financiële mutaties ten aanzien van het bestaand beleid (verder: 'BB') en nieuw beleid (verder: 'NB').

ID PPN	Omschrijving	Structureel / Incidenteel	2027	2028	2029	2030
BB00	Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026 incidenteel	i	-785.000	-215.000	-215.000	-979.000
	Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026 structureel	s	787.000	343.000	1.066.000	960.000
Totaal BB00			2.000	128.000	851.000	-19.000
			2.000	128.000	851.000	-19.000
BB01	Correctie om AU aan te laten sluiten op Meicirculaire 2025	s	-175.284	-174.181	-157.094	-157.094
	Correctie om IU aan te laten sluiten op Meicirculaire 2025	s	175.557	173.862	157.313	157.313
	Bijstelling AU op basis van septembercirculaire 2025	s	-203.487	-236.647	-228.119	-229.275
	Bijstelling IU op basis van septembercirculaire 2025	s	34.901	-462	-491	-525
	Bijstelling AU op basis van decembercirculaire 2025	s	126.870	148.130	162.913	189.603
	Bijstelling openen boekjaar 2030	s	0	0	0	1.790.575
Totaal BB01			-41.443	-89.298	-65.478	1.750.597
BB02	Bijstelling Stelpost Loon/prijs op basis PPN 2027-2030	s	-366.411	-611.411	-528.380	-1.180.643
Totaal BB02			-366.411	-611.411	-528.380	-1.180.643
BB03	Bijstelling OZB perspectievennota 2027-2030	s	-8.236	5.695	-62.459	87.576
Totaal BB03			-8.236	5.695	-62.459	87.576
BB04	Indexering raming toeristenbelasting	s	46.895	95.894	141.359	188.265
Totaal BB04			46.895	95.894	141.359	188.265
BB05	Areaaluitbreiding BORA Begroting 2027-2029 (wegen)	s	-7.820	-7.820	-7.820	-7.820
	Areaaluitbreiding BORA Begroting 2027-2029 (OV)	s	-390	-390	-390	-390
	Areaaluitbreiding BORA Begroting 2027-2029 (GROEN)	s	-7.700	-7.700	-7.700	-7.700
	Indexering BORA Begroting 2027-2030 (exploitatiebudgetten)	s	-101.719	-101.412	-101.431	-101.431
	Indexering BORA Begroting 2027-2030 (dekking storting voorziening)	s	-81.505	-82.289	-80.755	-80.755
	Dekking stelpost loon & prijs (indexering BORA)	s	183.224	183.701	182.186	182.186
Totaal BB05			-15.910	-15.910	-15.910	-15.910
BB06	Bijstelling budget bedrijfsvoering	s	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal BB06			20.000	20.000	20.000	20.000
BB07	Exploitatie dagelijks- / klein onderhoud TUOB buitensport	s	-47.321	-47.321	-47.321	-47.321
	Exploitatie dagelijks- / klein onderhoud TUOB binnensport	s	-2.310	-2.310	-2.310	-2.310
	Exploitatie dagelijks- / klein onderhoud De Hunnebergen	s	-677	-677	-677	-677
	Exploitatie dagelijks- / klein onderhoud gemeenschapshuizen	s	-13.592	-13.592	-13.592	-13.592
Totaal BB07			-63.900	-63.900	-63.900	-63.900
BB08	Ongediertebestrijding	s	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
Totaal BB08			-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
BB09	1e Wijziging 2026 GRSK en begroting 2027 e.v.	s	-531.783	-519.072	-553.190	-550.897
	1e Wijziging 2026 GRSK en begroting 2027 e.v. (dekking stelpost)	s	132.978	132.978	132.978	132.978
Totaal BB09			-398.805	-386.094	-420.212	-417.919
BB10	Strategische grondaankopen	s	0	0	0	0
Totaal BB10			0	0	0	0
BB11	Bedrijfsvoeringskosten gemeentelijke bijdrage KempenPlus	s	-213.278	-104.378	-56.177	47.823
Totaal BB11			-213.278	-104.378	-56.177	47.823
BB12	Participatiewet (PW-I)	s	-117.000	-117.000	-117.000	-117.000
	Loonkostensubsidie (LKS)	s	23.000	23.000	23.000	23.000
	Beschut Werk (BW)	s	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
	IOAW	s	19.000	19.000	19.000	19.000
	BBZ Gevestigde ondern./bedrijfskapitaal	s	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
	Tozo	s	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
	Leefgeld Oekraïners	s	132.000	132.000	0	0
	Studiekosten	s	12.000	12.000	12.000	12.000
	Bijzondere bijstand	s	50.000	50.000	50.000	50.000
	Participatieregeling 18+	s	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
	Participatiebudget	s	-23.000	-23.000	-23.000	-23.000
	Wijziging Kempenplus (dekking stelpost)	s	0	0	42.350	42.350
Totaal BB12			47.300	47.300	-42.350	-42.350
BB13	WMO: Collectief vervoer WMO (cw)	s	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
	Huishoudelijke hulp wmo	s	-173.000	-173.000	-173.000	-173.000
	Wmo begeleiding	s	-177.500	-177.500	-177.500	-177.500
	Dagbesteding wmo	s	-66.000	-66.000	-66.000	-66.000
	Jeugdhulp ambulant Landelijk	s	8.500	8.500	8.500	8.500
	Jeugdhulp ambulant Regionaal	s	-131.500	-131.500	-131.500	-131.500
	Jeugdhulp Jeugdbescherming	s	-23.500	-23.500	-23.500	-23.500
	Jeugdhulp Jeugdreclassering	s	4.500	4.500	4.500	4.500
	Jeugdhulp Pgb	s	-12.500	-12.500	-12.500	-12.500
	Jeugdhulp Veilig Thuis	s	-13.220	-13.220	-13.220	-13.220
	Jeugdhulp Verblijf landelijk	s	-21.500	-21.500	-21.500	-21.500
	Schuldhelpverlening	s	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500
	Maatwerkvoorzieningen WMO	s	-76.500	-76.500	-76.500	-76.500
	WMO PGB	s	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Jeugdhulp verblijf Regionaal	s	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
	Wijziging MD (dekking stelpost)	s	319.072	319.072	319.072	319.072
Totaal BB13			-590.648	-590.648	-590.648	-590.648
BB14	Suicidepreventie STORM	s	-20.500	-20.500	-20.500	-20.500
Totaal BB14			-20.500	-20.500	-20.500	-20.500
BB15	Buitengebied boomveiligheidscontroles	s	-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
Totaal BB15			-27.500	-27.500	-27.500	-27.500
BB16	Activiteiten Visit Bergeijk	s	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Totaal BB16			-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
BB17	Evalueren en herijken accommodatiebeleid	i	-52.000	0	0	0
Totaal BB17			-52.000	0	0	0
BB18	Opstellen Integraal Huisvestingsplan Gemeenschapshuizen	i	-30.000	0	0	0
Totaal BB18			-30.000	0	0	0
BB19	Tijdelijke uitbreiding BS De Waterloop	s	-71.000	-75.000	-79.000	-80.000
Totaal BB19			-71.000	-75.000	-79.000	-80.000

ID PPN	Omschrijving	Structureel / Incidenteel	2027	2028	2029	2030
BB20	Aframing kosten tijdelijke huisvesting BS De Beistervelden	i	550.000	0	0	0
	Afboeking boekwaarde BS De Regenboog	i	0	0	-310.000	0
	Verhuiskosten BS De Regenboog	i	0	-10.000	0	0
Totaal BB20			550.000	-10.000	-310.000	0
BB21	Aframing onderhoudskosten	s	27.000	27.000	27.000	27.000
	Aframing algemene benodigdheden	s	15.000	15.000	15.000	15.000
Totaal BB21			42.000	42.000	42.000	42.000
BB22	Regionale opgaven	s	-5.229	-3.689	-3.689	-3.689
	Brainport development	s	-15.662	-16.605	-16.605	-16.605
	Stimuleringsfonds	s	11.184	8.948	8.948	8.948
	RHCe	s	1.258	2.897	2.897	2.897
	Dekking stelpost loon-prijs (programmabegroting 2027 MRE)	s	7.568	7.568	7.568	7.568
	Bijstelling ODZOB begroting 2027-2030	s	5.851	-1.057	-1.057	-1.057
	Bijstelling VRBZO begroting 2027-2030	s	-311.249	-301.249	-303.294	-303.008
	Dekking uit stelpost voor VRBZO	s	42.264	68.349	69.924	69.638
Totaal BB22			-264.015	-234.838	-235.308	-235.308
BB23	Gebiedsagenda 't Stoom	i	-40.000	0	0	0
Totaal BB23			-40.000	0	0	0
BB24	Kempenmanifest 'wij maken het samen in de kempen'	s	25.000	25.000	25.000	25.000
	Werkbudget Economie ter uitvoering van regionale acties	s	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Totaal BB24			0	0	0	0
BB25	Bijstelling budget BUIG	s	193.395	193.395	193.395	193.395
Totaal BB25			193.395	193.395	193.395	193.395
BB26	Nazorg afgesloten kredieten wegen	s	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
	Nazorg afgesloten kredieten groen	s	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Totaal BB26			-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
BB27	Fietstunnel N397 / F67 De Kempenroute	s	0	0	0	0
	Bijdrage Rijk / Provincie / Privaat (via MRE)	s	0	0	0	0
Totaal BB27			0	0	0	0
BB28	Krediet Hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk	s	0	0	11.700	11.700
	Dekking rioolheffing	s	0	0	-11.700	-11.700
Totaal BB28			0	0	0	0
BB29	Dividenduitkering BNG	s	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Totaal BB29			-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
BB30	Eenmalige bijdrage regiobrede KTM2-projecten	i	-620.000	0	0	0
Totaal BB30			-620.000	0	0	0
BB31	Krediet Kindcentrum De Regenboog	s	0	0	-72.700	-72.700
	Krediet Kindcentrum De Regenboog, tijdelijke hv	s	0	-33.300	-33.300	-33.300
Totaal BB31			0	-33.300	-106.000	-106.000
BBOV	Beheer Akkervogelpercelen	s	-15.500	-15.500	-15.500	-15.500
	Ongediertebestrijding	s	20.500	20.500	20.500	20.500
	Correctie Beheer Akkervogelpercelen	s	-15.500	-15.500	-15.500	-15.500
	Correctie Ongediertebestrijding	s	20.500	20.500	20.500	20.500
	Huur brandweerkazerne Bergeijk	s	-11.431	-11.431	-11.431	-11.431
	Huur brandweerkazerne Luyksgestel	s	-7.772	-7.772	-7.772	-7.772
	Bijstelling storting voorziening vanwege nieuw huurcontract brandweerkaz	s	6.715	6.715	6.715	6.715
	Bijstelling storting voorziening vanwege nieuw huurcontract brandweerkaz	s	4.729	4.729	4.729	4.729
	Activiteitenbudget gezondheid & preventie	s	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Bijstelling loonsom BV n.a.v. HR21	s	21.500	21.500	21.500	21.500
	Bijstelling loonsom BR&O n.a.v. HR21	s	-400	-400	-400	-400
	Bijstelling loonsom DIR n.a.v. HR21	s	-13.800	-13.800	-13.800	-13.800
	Bijstelling loonsom DV n.a.v. HR21	s	4.200	4.200	4.200	4.200
	Bijstelling loonsom Griffie n.a.v. HR21	s	-9.700	-9.700	-9.700	-9.700
	Bijstelling loonsom MR n.a.v. HR21	s	-6.800	-6.800	-6.800	-6.800
	Eenmalige indexatie Cultuureducatie met Kwaliteit 4 tbv 2025	i	1.622	0	0	0
	Correctie activiteitsubsidie We-Meet	s	5.200	5.200	5.200	5.200
	Activiteitsubsidie We-Meet	s	3.235	3.235	3.235	3.235
	wmo toezicht	s	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
	Contract NSR	s	-2.300	-2.300	-2.300	-2.300
	Abonnement noodknoppen BHV	s	3.700	3.700	3.700	3.700
	Slimme bandenpomp	s	-3.250	-3.250	-3.250	-3.250
	Cofinanciering heidemaatregelen	s	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
	Cofinanciering ontwikkelingsvisie Grenspark de Kempen	s	-800	-800	-800	-800
	Eigen bijdrage heidemaatregelen	s	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
	Eigen bijdrage ontwikkelingsvisie Grenspark de Kempen	s	-750	-750	-750	-750
	Bijdrage Stichting Kempen in bewegen - bijstellen	s	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Bijstellen budget gymnastiekonderwijs klokuurvergoeding obv modelverord	s	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
	Vervangingsbudget klein gemotoriseerd materieel buitendienst	s	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Totaal BBOV			-29.102	-30.724	-30.724	-30.724
			-2.183.158	-2.119.217	-2.487.792	-711.746
NB01	Pilot beheersing Japanse duizendknoop	i	-15.000	0	0	0
Totaal NB01			-15.000	0	0	0
NB02	Inwonersinitiatieven integraal groenbeheer openbare ruimte	s	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal NB02			-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
NB03	Aanbrengen verkeersplateau	s	0	-2.700	-2.700	-2.700
Totaal NB03			0	-2.700	-2.700	-2.700
NB04	Aanpassen parkeerplaatsen Aquinohuis	s	0	PM	PM	PM
Totaal NB04			0	PM	PM	PM
NB05	Cofinanciering Projectplan 'Beweegtuin voor iedereen'	s	0	PM	PM	PM
Totaal NB05			0	PM	PM	PM
			-25.000	-12.700	-12.700	-12.700
			-2.206.158	-2.003.917	-1.649.492	-743.446

Tabel Bijstellingen PPN 2027 - 2030 onderverdeeld naar bestaand en nieuw beleid

Overzicht investeringen PPN 2027-2030

In de Begroting 2026-2029 is een aantal investeringen opgenomen voor de jaarschijven 2027-2030. Om een totaaloverzicht van de investeringen 2027-2030 te hebben, zijn deze daarom in beeld gebracht. Dit naast de investeringen die uit de PPN volgen. De licht geel gemarkeerde investeringen vloeien voort uit de

voorliggende PPN. De bruto-investeringen zijn in beeld gebracht met daarnaast een overzicht van eventuele bijdragen van derden/subsidies/andere dekkingsbronnen. Het gaat hierbij enkel om nieuw te vormen kredieten en bij te stellen kredieten. Bij de Begroting wordt het volledige overzicht van alle kredieten gepresenteerd.

Omschrijving bedragen x €1.000	Looptijd	Bruto investeringsjaar				Bijdragen/ subsidies/bijdrage door derden			
		2027	2028	2029	2030	2027	2028	2029	2030
Taakveld 0 Bestuur en ondersteuning									
Werkmaterieel: bedrijfswagens buitendienst	10		80.000						
Werkmaterieel: bedrijfswagens BOA's en E-bikes	10		40.000						
Strategische grondaankopen	0	2.000.000							
Taakveld 2 Verkeer en vervoer									
Fietsambitie Borkelsedijk	50		950.000						
Tunnel F67 Fietsverbinding de Kempen	30			3.852.000				2.993.000	
Aanbrengen verkeersplateau nabij RKW/Bergeijk	30	80.000							
Aanpassen parkeerplaatsen Aquinohuis	30	PM							
Focus: Herinrichting van Beverwijkstraat - Nieuwstraat	30		1.783.000						
Focus: Herinrichting Voorderstraat - Willibrordusstraat	30		542.500						
Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o.	30	1.440.000							
Rehabilitatie Hoge Berk (tussenweg)	30	75.000							
Fietsverbinding Witrijt	50	240.000		2.160.000					
Herinrichting Breerijt	30	95.000		400.000					
Taakveld 4 Onderwijs									
Renovatie BS De Beisterelden	30		6.085.000				1.685.000		
Kindcentrum De Regenboog	30	2.181.000							
Kindcentrum De Regenboog (tijdelijke huisvesting)	15	500.000							
Kindcentrum St. Willibrordus	30		463.000		5.992.000				
Kindcentrum St. Willibrordus (tijdelijke huisvesting)	15				700.000				
Kindcentrum Beisterveld	30				543.000				
Taakveld 5 Sport, cultuur en recreatie									
Bosomvorming	20	150.000	150.000	150.000		125.000	125.000	125.000	
Cofinanciering Projectplan 'Bewegtuin voor iedereen'	20	PM							
Taakveld 7 Volksgezondheid en milieu									
Focus: Herinrichting van Beverwijkstraat - Nieuwstraat (riolering)	60		1.433.500						
Focus: Herinrichting van Voorderstraat - Willibrordusstraat (riolering)	60		799.100						
Herinrichting wijk van den Valgaetstraat e.o. (riolering)	60	1.370.000							
Herinrichting Breerijt (riolering)	60			500.000					
Hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk	60	1.150.000							
Riolering: Installatie luchtinblaasunits	15	120.000	120.000						
Riolering: Bijdrage regionale Kallisto-maatregelen	15	57.400							
Riolering: drukriolering bouwkundig	60	20.000	20.000	20.000	20.000				
Riolering: drukriolering electromechanisch	15	40.000	40.000	40.000	40.000				
Riolering: randvoorziening electromechanisch	15	30.000	30.000	30.000	30.000				
Riolering: rioolgemaal electromechanisch	15	55.000	55.000	55.000	55.000				
Riolering: rioolvervanging / verbetering vGRP	60	80.000	80.000	80.000	80.000				
Industotaal		9.683.400	12.671.100	7.287.000	7.460.000	125.000	1.810.000	3.118.000	0

Tabel Overzicht kredieten

Wat betekent het voorgaande voor het begrotingsbeeld?

Wanneer alle voorstellen uit hoofdstuk 4 van deze PPN verwerkt worden, geeft dat onderstaand

begrotingsbeeld. Dit is uitgesplitst naar een structureel en een incidenteel beeld. De Provincie toetst of de begroting structureel en materieel in evenwicht is.

Structureel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026	787	343	1.066	960
Mutaties PPN 2027 - 2030	-2.003	-2.122	-2.190	-724
Totaal structureel begrotingssaldo	-1.216	-1.779	-1.124	236

Incidenteel begrotingssaldo	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026	-785	-215	-215	-979
Mutaties PPN 2027 - 2030	-205	-10	-310	0
Totaal incidenteel begrotingssaldo	-990	-225	-525	-979

Totaal begroting	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026	2	128	851	-19
Mutaties PPN 2027 - 2030	-2.208	-2.132	-2.500	-724
Totaal saldo na PPN 2027-2030	-2.206	-2.004	-1.649	-743

Tabel Totaal begrotingssaldo

4. Toelichting beleidsitems

Bestaand beleid

BB0 Stand primitieve Begroting 2027-2030

De geamendeerde meerjarenbegroting 2026-2029 is de basis voor het opstellen van de PPN 2027-

2030. De jaarschrijf 2030 is toegevoegd.

Daarnaast is rekening gehouden met vastgestelde raadsbesluiten tot en met 10 april 2026.

Totaal begroting	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Stand begroting 2026 na wijzigingen t/m april 2026	2	128	851	-19

Tabel Stand begrotingssaldo voor PPN 2027 - 2030

BB01 Algemene uitkering (€ 42.000 N, oplopend naar € 1.750.000 V)

De gevolgen van de September- en Decembercirculaire 2025 en de doorwerkingen daarvan op de uitgavenbudgetten zijn opgenomen

in deze Perspectievennota. De doorwerkingen zijn verantwoord onder de desbetreffende beleidsthema's. Daarnaast is het jaar 2030 boekhoudkundig geopend en is de stand van de circulaire hierin verwerkt.

Omschrijving	Bedragen x € 1.000			
	2027	2028	2029	2030
Begroting gemeentefonds (conform Meicirculaire 2025)	39.143	39.456	41.026	41.026
Mutatie openzetten boekjaar 2030	0	0	0	1.791
Mutaties Septembercirculaire 2025	-169	-237	-229	-230
Mutaties Decembercirculaire 2025	127	148	163	190
1. Totaal mutaties	-42	-89	-66	1.750
Totaal gemeentefonds	39.101	39.367	40.960	42.776
Doorwerking Septembercirculaire 2025	-8	-9	-9	-9
Doorwerking Decembercirculaire 2025	0	0	0	0
2. Totaal doorwerking	-8	-9	-9	-9
Bijstelling (1 + 2)	-50	-98	-75	1.741

Tabel Bijstellingen op basis van de circulaires

BB02 Loon- en prijsontwikkeling (€ 336.000 N, aflopend naar € 1.181.000 N)

Voor loon- en prijsontwikkelingen zijn stelposten in de begroting opgenomen. Op basis van de laatste inzichten van het Centraal Economisch Planbureau worden deze stelposten geraamd. De stelpost wordt gebruikt om indexeringen op te vangen. Alle voorstellen met betrekking tot indexering worden daarom gedekt uit de stelpost. De voorstellen in deze PPN zijn voor een bedrag van € 145.000 te hoog om te dekken uit de stelpost. In 2027 is daarom een aanvullende storting nodig.

BB03 Baten OZB (€ 8.000 N, oplopend naar € 88.000 V)

Jaarlijks wordt bij de PPN de OZB herrekend aan de hand van de indexeringscijfers zoals opgenomen in paragraaf 2 van deze PPN. De indexering (3,50% in 2026) is lager ten opzichte van voorgaande jaren maar we stellen de verwachte inkomsten vanuit de OZB toch naar boven bij. Dit komt omdat we aan meer woningen OZB kunnen opleggen (areaaluitbreiding). Voor het berekenen van de extra baten is de aanslagoplegging 2026 als basis gebruikt.

BB04 Baten toeristenbelasting (€ 47.000 V oplopend naar € 188.000 V)

Op basis van een toezegging aan de raad worden de bedragen met betrekking tot de inkomsten van de toeristenbelasting jaarlijks geïndexeerd, zoals dit ook gebeurt bij de OZB. Het percentage van de Kurtax blijft daarbij gehandhaafd op 3,11%. Op basis van deze methodiek worden de inkomsten in de begroting bijgesteld geraamd.

BB05 Arealuitbreiding en indexering BORA IV (€ 199.100 N aflopend naar € 198.100 N, waarvan dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 183.200 V aflopend naar € 182.200 V)

In de raadsvergadering van 1 februari 2024 is BORA IV vastgesteld. Om grote tekorten in de beheerplannen te voorkomen worden nu, conform afspraak met uw raad, de budgetten van BORA IV jaarlijks bijgesteld. De bijstelling is het gevolg van areaaluitbreidingen en indexeringen van kosten voor beheer en (groot) onderhoud van de openbare ruimte en accommodaties. De areaaluitbreidingen komen met name voort uit bijstellingen van arealen vanuit o.a. verschillende herinrichtingen. De areaaluitbreidingen betekenen een nadeel van € 15.900. De onderhoudskosten voor deze voorstellen worden met deze

actualisatie opgenomen in BORA IV. Daarnaast worden de BORA-budgetten in de exploitatie en voorzieningen geïndexeerd met het voor 2027 berekende indexcijfer (3,50%). Dekking voor deze indexering BORA IV komt uit de stelpost loon- en prijs van de begroting. De indexering heeft een nadeel van € 183.200 (welke gedekt wordt door de stelpost loon- en prijs).

**BB06 Bijstelling budget bedrijfsvoering
(€ 20.000 V)**

Op basis van de jaarstukken blijkt een meerjarige onderschrijding van het budget. Daarom wordt deze structureel bijgesteld met € 20.000.

BB07 Indexering exploitatie TUOB (€ 63.900 N)

Het maatschappelijk vastgoed van de gemeente wordt duurzaam en doelmatig onderhouden middels de succesvolle TUOB-systematiek, waarbij de gemeente zorgt voor het volledige onderhoudsbudget. Het budget voor groot onderhoud blijft bij de gemeente, klein- en dagelijks onderhoud gaat naar de verenigingen en stichtingen. De TUOB-systematiek stimuleert zelfwerkzaamheid, brengt mensen samen en draagt bij aan een groot en actief verenigingsleven. Vanaf het moment van vaststelling in 2008 zijn de exploitatie-bedragen klein- en dagelijks niet geïndexeerd. Door veranderende wetgeving, bijvoorbeeld onderhoud sportvelden en enorme prijsstijgingen staan de bedragen voor klein- en dagelijks onderhoud onder druk of zijn zelfs niet meer toereikend. Op basis van ervaringscijfers en kengetallen vanuit verenigingen en om de kwaliteit duurzaam te borgen dienen de bedragen voor klein- en dagelijks onderhoud geïndexeerd te worden met 13%.

**BB08 Ongediertebestrijding - hoornaars
(€ 30.000 N)**

In het najaar van 2025 is de status van de hoornaar van uitroeien naar beheersen gegaan. Dat houdt in dat de provincie vanaf 2026 alleen nog nesten verwijdert die een concreet gevaar vormen voor de biodiversiteit. Daarmee is het de verantwoording van de gemeenten geworden om nesten te verwijderen die in bewoonde gebieden of bij recreatiegebieden voorkomen te verwijderen. Dat brengt extra kosten met zich mee. In 2025 is het aantal meldingen in gemeente Bergeijk verviervoudigd ten opzichte van 2024. In 2025 waren er 57 meldingen van nesten. Niet elk nest hoeft verwijderd te worden maar we dienen wel rekening te houden met een verwachte toename van factor 4.

**BB09 Wijziging GRSK begroting 2027-2030
(€ 532.000 N, oplopend tot € 551.000 N
waarvan dekking uit stelpost loon- en
prijscompensatie
€ 133.000 V))**

De GRSK heeft een nieuwe begroting opgesteld. Dit heeft een financieel effect voor de gemeente, omdat er diverse wijzigingen in de begroting worden voorgesteld. Daarnaast vindt er een verschuiving in bijdrage plaats door het actualiseren van de bestaande verdeelsleutel.

**BB10 Krediet strategische grondaankopen
(€ 2.000.000 N (2027))**

Bij de vaststelling van de nota grondbeleid heeft de raad ingestemd met het opnemen van een krediet van € 2.000.000 voor het doen van strategische aankopen jaarlijks bij de begroting. Om deze inzichtelijk te maken wordt deze opgenomen in de PPN.

**BB11 Bijstellen gemeentelijke bijdrage
KempenPlus (bedrijfsvoeringskosten)
(€ 213.200 N aflopend naar € 47.800 V)**

Het nieuwe bijdragebesluit KempenPlus is op 5 maart 2026 door het bestuur vastgesteld. De nieuwe verdeelsleutel is vervolgens verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2026 en de meerjarenbegroting 2027 t/m 2030 van KempenPlus. Daarnaast is de begroting geactualiseerd en bijgesteld waar nodig. Met het voordeel van het bijdragebesluit was in de begroting van de gemeente Bergeijk reeds rekening gehouden. Per saldo levert de wijziging van de begroting daarom een nadeel op, met uitzondering van 2030.

**BB12 Bijstellen programmakosten
Kempenplus (€ 47.300 V aflopend naar
€ 84.700 N, waarvan dekking uit stelpost loon-
en prijscompensatie vanaf 2029
€ 42.000 V)**

De ontwikkeling van het bijstandsvolume wordt beïnvloed door zowel economische onzekerheden en de arbeidsmarkt als door de instroom van statushouders, die doorgaans langduriger en intensievere begeleiding binnen de Participatiewet nodig hebben. Daarnaast zorgt de krapte op de woningmarkt voor onzekerheid in het tempo van huisvesting, wat het beroep op de Participatiewet verder beïnvloedt. Gezien deze factoren wordt voor 2027 en verder uitgegaan van een verwachte stijging van het bijstandsvolume met 5% KempenPlus-breed, wat leidt tot extra druk op de kosten binnen het participatiebudget met € 117.000.

In de afgelopen jaren zie we een toename van het aantal cliënten dat geplaatst is op beschut werk, met name door inzet van een gespecialiseerde participatiecoach. KempenPlus werkt samen met zorginstellingen en VSO/PRO scholen, biedt stages aan mogelijke kandidaten en begeleidt ook de kandidaten bij het aanvraagproces om het

aantal (succesvolle) aanvragen te verhogen. Dit is een positieve ontwikkeling maar staat wel gelijk aan structurele verhoging van de lasten voor beschut werk met € 30.000.

De leefgeldregeling voor ontheemden uit Oekraïne blijft in ieder geval van kracht tot maart 2027. Het geraamde voordeel uit de eigen bijdrage van ontheemden uit Oekraïne is doorgetrokken tot en met 2029. Dit is een inschatting. Door aanpassingen in de regeling en het feit dat steeds meer ontheemden inkomsten uit arbeid genereren, neemt het aantal ontvangers van leefgeld af, terwijl de verplichting tot het betalen van een eigen bijdrage is toegenomen. Als gevolg hiervan worden hogere inkomsten uit eigen bijdragen verwacht dan oorspronkelijk begroot.

De bijzondere bijstand wordt structureel naar beneden bijgesteld met €50.000 aan lasten. Deze daling is voornamelijk het gevolg van een lagere instroom en een verminderd beroep op de Collectieve Aanvullende Ziektekostenverzekering (CAZ).

Bedragen x € 1.000 (+ voordeel, -/- nadeel)	2027	2028	2029	2030
Participatiewet (PW-I)	-117	-117	-117	-117
Loonkostensubsidie (LKS)	23	23	23	23
Beschut Werk (BW)	-30	-30	-30	-30
IOAW	19	19	19	19
BBZ Gevestigde ondern./bedrijfskapitaal	-7	-7	-7	-7
Tozo	-7	-7	-7	-7
Leefgeld Oekraïners	132	132	0	0
Studiekosten	12	12	12	12
Bijzondere bijstand	50	50	50	50
Participatieregeling 18+	-5	-5	-5	-5
Participatiebudget	-23	-23	-23	-23
Totaal	47	47	-85	-85
Dekking stelpost loon-prijs	-	-	42	42
Per saldo bij te stellen	47	47	-43	-43

BB13 Bijstellen budgetten MD (€ 909.500 N vanaf 2027 waarvan dekking uit stelpost loon- en prijscompensatie € 319.000 V)

De kosten van MD nemen fors toe in deze PPN. Er zal een analyse plaatsvinden om na te gaan waarom deze kostenstijging plaatsvindt.

Bedragen x € 1.000 (+ voordeel, -/- nadeel)	2027	2028	2029	2030
WMO collectief vervoer WMO (ccv)	-15	-15	-15	-15
WMO huishoudelijke hulp	-173	-173	-173	-173
WMO maatwerkvoorzieningen	-77	-77	-77	-77
WMO PGB	-10	-10	-10	-10
WMO begeleiding	-178	-178	-178	-178
WMO dagbesteding	-66	-66	-66	-66
Jeugdhulp ambulant landelijk	9	9	9	9
Jeugdhulp ambulant regionaal	-132	-132	-132	-132
Jeugdhulp PGB	-13	-13	-13	-13
Jeugdhulp jeugdbescherming	-24	-24	-24	-24
Jeugdhulp jeugdreclassering	5	5	5	5
Jeugdhulp veilig thuis	-13	-13	-13	-13
Jeugdhulp verblijf regionaal	-200	-200	-200	-200
Jeugdhulp verblijf landelijk	-22	-22	-22	-22
Schuldhelpverlening	-3	-3	-3	-3
Totaal	-910	-910	-910	-910
Dekking stelpost loon-prijs	319	319	319	319
Per saldo bij te stellen	-591	-591	-591	-591

WMO collectief vervoer WMO (ccv)

In 2025 is het collectief vraagafhankelijk vervoer (Taxbus) opnieuw Europees aanbesteed. Het

nieuwe contract, met een nieuwe vervoerder, is ingegaan op 1 maart 2026. Deze nieuwe aanbesteding heeft geleid tot iets hogere kosten ivm andere manier van berekenen tarieven.

WMO huishoudelijke hulp

Voor 2026 wordt bij de begrotingsraming voor Hulp bij het Huishouden uitgegaan van een indexatie van maar liefst 7,5%. Daarnaast is rekening gehouden met een gematigde volumegroei van 1,5%, gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de vraag naar ondersteuning.

WMO maatwerkvoorzieningen

Kempensbreed is een forse toename zichtbaar in het aantal rolstoelvoorzieningen en vervoersvoorzieningen. Hierdoor moet de begroting voor Bergeijk aangepast worden.

WMO PGB

Dit betreft een minimale aanpassing. Eventuele toekomstige aanpassingen, zoals invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage of wijzigingen in landelijke regelingen voor huishoudelijke hulp, zullen tijdig worden verwerkt in de managementrapportages en meerjarenbegroting.

WMO begeleiding

Deze bijstelling is nodig i.v.m. een indexatie op de tarieven van Begeleiding (3 tot 4%) en een volumegroei van 3% door het langer thuis blijven wonen, extramuralisering, vergrijzing en toenemende complexe problematieken.

WMO dagbesteding

Deze bijstelling is te wijten aan de indexatie van de tarieven (3 a 4%) en een volumegroei van 3%.

Jeugdhulp ambulant landelijk

Deze toename is vooral te wijten aan indexering van de zorgkosten.

Jeugdhulp ambulant regionaal

Deze toename is vooral te wijten aan indexering van de zorgkosten.

Jeugdhulp PGB

Dit betreft een kleine mutatie. Als gevolg van beleidskeuzes wordt gestuurd op maximaal inzetten van eigen kracht van inwoners.

Jeugdhulp jeugdbescherming

Er is een bovengemiddelde groei van het aantal cliënten.

Jeugdhulp jeugdreclassering

Er is een afname van het aantal cliënten.

Jeugdhulp veilig thuis

Dit betreft een kleine bijstelling en is gerelateerd aan indexatie op prijs.

Jeugdhulp verblijf regionaal

Er zijn een aantal duurdere beschikkingen waarvan de verwachting is dat deze trajecten ook in 2026 doorlopen. Dit is een zorgvorm met duurdere en langer lopende beschikkingen. Vanwege de relatief duurdere voorziening heeft dit direct een effect op begroting.

Jeugdhulp verblijf landelijk

Het betreft hier een indexering op de tarieven.

Schuldhelpverlening

De programmakosten voor schuldhelpverlening nemen toe. Dit is onder andere het gevolg van het eerder in beeld krijgen van inwoners met schulden, onder meer door de inzet op vroegsignalering.

BB14 Suïcidepreventie STORM (€ 20.500 N)

Sinds het schooljaar 2024-2025 wordt het programma STORM uitgevoerd op alle voortgezet onderwijs scholen in de regio. Het doel is om depressies en suïcide bij jongeren te voorkomen door hun mentale weerbaarheid te vergroten. Na twee schooljaren is er geëvalueerd. Op basis van de evaluatie is besloten het programma structureel aan te blijven bieden.

BB15 Buitengebied boomveiligheidscontroles (€ 27.500 N)

De gemeente beheert in het buitengebied circa 31.000 bomen. Om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht worden deze bomen gemiddeld één keer per vier jaar geïnspecteerd volgens de BVC-methodiek. Jaarlijks worden er dus circa 7.750 bomen gecontroleerd. Tijdens deze controles worden risico's zoals aantastingen, instabiliteit en dood hout tijdig opgespoord.

Alle inspectieresultaten worden eenduidig vastgelegd in het beheersysteem, zodat onderhoud efficiënt kan worden gepland, risico's objectief kunnen worden beoordeeld en trends in boomgezondheid inzichtelijk blijven. Deze aanpak borgt een veilige openbare ruimte en ondersteunt duurzaam, toekomstbestendig bomenbeheer.

BB16 Activiteiten Visit Bergeijk (€ 50.000 N)

Het bedrag van € 50.000 wordt gebruikt om activiteiten van Visit Bergeijk te bekostigen, die jaarlijks in het jaarplan worden opgenomen. Dit jaarplan wordt afgestemd met de gemeente.

BB17 Evalueren en herijken accommodatiebeleid (€ 52.000 N in 2027)

Tijdens de begrotingsbehandeling 2026-2029 is het college verzocht het huidige accommodatiebeleid te evalueren en te herijken. Afgesproken is om een specialistisch bedrijf in te huren die ons ontzorgt bij dit traject. We hebben op basis van het aantal accommodaties een marktconsultatie gedaan en stellen een bijdrage voor van € 52.000.

BB18 Opstellen integraal Huisvestingsplan Gemeenschapshuizen (€ 30.000 N in 2027)

Onze gemeenschapshuizen worden volop gebruikt door verenigingen en inwoners. De behoefte aan ruimte neemt alleen maar toe. Daarnaast zijn de meeste gemeenschapshuizen al ouder dan 30 jaar en sluiten niet meer (volledig) aan bij de wensen en eisen van nu. We willen inzetten op het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Gemeenschapshuizen, een lange termijnplan, waarin wordt vastgelegd hoe onze gemeenschapshuizen verbeterd, vernieuwd of ontwikkeld kunnen worden, afgestemd op behoeften gebruik en financiën. Voor de totstandkoming van een Integraal Huisvestingsplan Gemeenschapshuizen wordt een specialistische partij gevraagd. We stellen een bijdrage voor van € 30.000.

BB19 Tijdelijk lokaal BS De Waterloop (€ 71.000 N oplopend naar € 80.000 N)

In het IHP2 is de plaatsing van een tijdelijk extra lokaal bij basisschool De Waterloop opgenomen. De in het IHP2 geraamde kosten voor huur zijn hier vermeld. Mogelijk dat op basis van voorbereiding een alternatief in de vorm van aankoop of permanente nieuwbouw leidt tot een ander financieel effect.

BB20 Bijstellingen IHP2 (€ 550.000 V in 2027, € 10.000 N in 2028, € 310.000 N in 2029)

Op 25 november 2025 stelde de gemeenteraad het geactualiseerde huisvestingsplan voor de Bergeijkse kindcentra vast (IHP2). De realisatie van kindcentrum De Beisterveld is uitgesteld. Het voor 2027 voorziene budget voor tijdelijke huisvesting van deze school kan komen te vervallen.

Het project om tot realisatie van kindcentrum De Regenboog te komen is opgestart. Afgaande op de projectplanning zal de bestaande huisvesting van basisschool De Regenboog in het najaar van 2028 vrijkomen en mogelijk worden gesloopt. Dat betekent dat in 2029 rekening moet worden gehouden met afschrijving van de resterende boekwaarde op dit complex.

Na realisatie van het kindcentrum De Regenboog zal de basisschool verhuizen naar de nieuwe accommodatie. Op grond van onze Verordening voorzieningen huisvesting basisonderwijs heeft de school recht op vergoeding van werkelijk kosten die met de verhuizing samenhangen. Vooralsnog wordt hiervoor eenmalig € 10.000 in de begroting opgenomen.

BB21 Bijstellen budget automatisering (€ 42.000 V)

Binnen de begroting is rekening gehouden met de kosten voor onderhoud van software en de aankoop van algemene benodigdheden in relatie tot automatisering. De laatste jaren zien we hier een afname in, door de verschuiving van kosten naar de GRSK. In de begroting 2026 - 2029 is daarom een bedrag afgeraamd. Op basis van de jaarstukken 2025 is de inschatting dat nogmaals een bedrag structureel kan worden afgeraamd.

BB22 Bijstellen budgetten verbonden partijen MRE, ODZOB, VRBZO (€ 313.800 N aflopend naar € 312.500 N, dekking stelpost loon/prijs € 49.800 V oplopend naar € 77.200)

Op basis van de begroting van de verbonden partijen wordt een hogere bijdrage gevraagd.

BB23 Gebiedsagenda 't Stoom (€ 40.000 N in 2027)

In 2026 is gestart met de gebiedsaanpak voor bedrijventerrein Den Belleman. Doel is te komen tot een toekomstbestendig bedrijventerrein met breed draagvlak onder ondernemers en vastgoedeigenaren. Hetzelfde proces willen we in 2027 starten op 't Stoom. Het gevraagde budget heeft betrekking op de totstandkoming van de gebiedsagenda, waaronder de inzet van aanjagers en organisatiekosten voor bijeenkomsten. Eventuele investeringen volgen pas na afronding en besluitvorming over de gebiedsagenda

BB24 Werkbudget Economie ter uitvoering van regionale acties (€ 25.000 N; dekking budget Kempenmanifest € 25.000 V)

Voor de uitvoering van het Manifest "Wij maken het samen in de Kempen" is in de begroting structureel een bedrag van € 25.000 opgenomen. Na de beëindiging van het Huis van de Brabantse Kempen is de coördinatie en uitvoering van het Manifest weggefallen. Hierdoor vindt er geen inzet plaats vanuit deze begrotingspost. Voor het uitvoeren van acties voortkomend uit diverse regionale visies en samenwerkingsakkoorden is geen werkbudget beschikbaar. Voorgesteld wordt om het budget van het Manifest hiervoor in te zetten.

BB25 Bijstelling budget BUIG (€ 193.400 V)

Als gemeente ontvangen we middelen van het Rijk (de zogenaamde Gebundelde uitkering (BUIG)) voor de kosten die we maken in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz en loonkostensubsidie). De inkomsten zijn in 2026 gestegen, waarbij de verwachting is dat dit in de toekomst ook zal blijven. Daarom worden de inkomsten met betrekking tot de BUIG structureel bijgesteld in de begroting. Deze inkomsten compenseren een deel van de programmakosten van KempenPlus.

BB26 Nazorg groen en nazorg wegen afgesloten kredieten (€ 75.000 N)

Kredieten worden nu onnodig lang opengehouden / nog niet afgesloten omdat er nog nazorgperiodes van toepassing zijn voor de onderdelen groen en wegen. Door exploitatiebudgetten in te stellen voor nazorg voor groen en voor wegen kunnen deze kredieten eerder afgesloten worden. Waardoor kredieten niet onnodig lang meegenomen worden in de lijst van restantkredieten en er eerder gestart kan worden met afschrijven.

BB27 Krediet Tunnel F67 Fietsverbinding de Kempen (€ 3.852.000 N in 2029; € 2.993.000 V in 2029 (bijdragen derden); netto afschrijvingslast van € 28.600 N vanaf 2031)

In 2025 zijn de gesprekken gestart over Tranche 3 van KTM1 in het kader van het project F76 de Kempenroute. Binnen het pakket van KTM1 kon de fietstunnel onder de N397 niet meer worden gefinancierd. Gevolg hiervan is dat de fietstunnel onder de N397 onderdeel is geworden van KTM2 (Beethovendeal). Op 8 januari is hierover in het BO-MIRT een besluit over genomen. Gevolg van dit besluit is dat we als gemeenten de definitieve financiering opnemen in de begroting voor het jaar 2029. Het pakket KTM2 is een gunstige deal voor de regio waar we als gemeente uiteindelijk na voorfinanciering 22,3% bijdrage betalen van de realisatie van de tunnel onder de N397. Met het opnemen van deze middelen in de begroting voor het jaar 2029 wordt de financiering voor het laatste routedeel van de F67 op Bergeijks grondgebied begroot.

BB28 Ophoging krediet Hemelwaterbergingsgebied Borkelsedijk (€ 700.000 N 2027; dekking rioolheffing)

In het vastgestelde vGRP 2025-2029 is een krediet voor 2027 opgenomen voor ombouw van het Helofytenfilter Borkelsedijk naar een Hemelwaterbergingsgebied, ten tijde van deze vaststelling was het bedrag een grove inschatting van de kosten. Nu het ontwerp gereed is zijn we gestart met de technische uitwerking en is er een kostenraming gemaakt en word dit krediet bijgesteld. De hogere raming komt mede doordat: In het ecologisch gebied bevinden zich veel diersoorten waar extra onderzoeken en uitvoeringsplannen voor gemaakt moeten worden om de werkzaamheden op een zorgvuldige manier te mogen uitvoeren. Daarnaast valt de sloop van het huidige helofytenfilter (afvoerkosten van het slib) duurder uit dan ingeschat. De mogelijkheden voor cofinanciering van derden worden onderzocht, indien deze middelen ter beschikking komen zullen we uw raad hiervan op de hoogte brengen. Deze kosten worden gedekt uit riolering en hebben een gering effect op de rioolheffing.

BB29 Dividenduitkering BNG (€ 75.000 N)

Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders van de BNG (Bank Nederlandse Gemeenten). Op basis van de resultaten is de dividenduitkering per aandeel € 1,41. Met circa 81.000 aandelen is er over 2025 een dividenduitkering van circa € 97.000. Hiermee dienen de inkomsten in de begroting structureel met € 75.000 te worden afgeraamd.

BB30 Eenmalige bijdrage KTM2-projecten (€ 620.000 N in 2027)

In het BO-MIRT van het najaar 2024 is afgesproken dat Rijk en regio gezamenlijk € 200 miljoen investeren in mobiliteitsprojecten in KTM2. Deze mobiliteitsprojecten hebben net als in KTM1 betrekking op regiobrede en routegebonden projecten. Voor de regiobrede projecten betalen alle gemeenten van de 21 gemeenten een bijdrage naar rato van inwoner aantal. Als gemeente hebben we er voor gekozen om deze bijdrage in 2027 in één keer af te dragen, wat op de langere termijn de voordeligste keuze is. De bijdrage aan regiobrede projecten gaat uit naar: Brainporthubs, Regionale Hubs, Gedrag en Programma. In het KTM2 zit één route gebonden project: Fietstunnel N397 van de F67 - De Kempenroute. Deze is middels een apart PPN voorstel in 2029 opgenomen.

BB31 Kredieten IHP2 (€ 2,68 miljoen N in 2027, € 0,46 miljoen N in 2028 en € 7,2 miljoen N in 2030)

Kindcentrum De Regenboog: Op basis van het in 2022 vastgestelde eerste integraal huisvestingsplan zijn in de begroting investeringsbedragen opgenomen voor de realisatie van kindcentrum De Regenboog. Inmiddels heeft de gemeenteraad op 25 november 2025 een geactualiseerd huisvestingsplan voor de Bergeijkse kindcentra (IHP2) vastgesteld. Daarbij zijn ook aangepaste investeringsbedragen vastgesteld. Het ontwerpproces voor dit kindcentrum is gestart en de verwachting is dat de omvang van dit kindcentrum (onderwijsgedeelte) groter zal zijn dan in het IHP2 is aangenomen (260 respectievelijk 220 leerlingen). Dit leidt tot

bijstelling van de investeringsraming voor de bouw van het kindcentrum (nog exclusief kosten voor eventuele planologische procedures en/of aanpassingen in de openbare ruimte) met een totale omvang € 2,18 miljoen.

Kindcentrum De Regenboog, tijdelijke huisvesting: eerder is het krediet voor tijdelijke huisvesting van basisschool De Regenboog, tijdens de realisatie van kindcentrum De Regenboog, volledig afgeraamd. In de begroting is in 2026 voorzien in budget voor deze tijdelijke huisvesting (huurconstructie). In de 1^e Burap 2026 zal worden opgenomen dat dit budget in 2026 kan komen te vervallen. Nog niet duidelijk is, is in hoeverre tijdelijke huisvesting noodzakelijk is. De verwachting is dat het kindcentrum niet kan worden gerealiseerd zonder tijdelijke huisvesting. Met dit voorstel gaan we uit van aanschaf van tijdelijke huisvesting, die ook in een opvolgende aanpak van een kindcentrum elders kan worden ingezet. Vooralsnog is daarvoor in de PPN een investering van € 500.000 opgenomen.

Kindcentrum St. Willibrordus: deze investering is overgenomen uit het vastgestelde IHP2 Kindcentrum Willibrordus, tijdelijke huisvesting: in het vastgestelde IHP2 is hiervoor een hoger bedrag geraamd. Uitgangspunt voor dit onderdeel is dat de aangeschafte tijdelijke huisvesting ten behoeve van de realisatie van Kindcentrum De Regenboog wordt verplaatst en aangevuld met aanvullende huisvesting ten behoeve van de realisatie van kindcentrum St. Willibrordus. Of tijdelijke huisvesting noodzakelijk is en zo ja in welke omvang, is niet duidelijk.

Kindcentrum Beisterveld: deze investering is overgenomen uit het vastgestelde IHP2.

BBOV Bijstellingen lager dan de verantwoordingsgrens (€ 35.800 N oplopend naar € 37.400 N)

In deze PPN zijn diverse mutaties aanwezig die lager zijn dan de verantwoordingsgrens van € 15.000. Deze worden samen onder deze post opgenomen. Een uitsplitsing van deze kosten is terug te vinden in de tabel in hoofdstuk 4.

Nieuw beleid

NB01 Japanse Duizendknoop (€ 15.000 N in 2027)

De Japanse duizendknoop veroorzaakt steeds meer problemen in de openbare ruimte. De plant groeit agressief, verdringt inheemse soorten en kan schade veroorzaken aan verhardingen, oevers en infrastructuur. Door de snelle verspreiding is gericht beheer noodzakelijk om verdere overlast te voorkomen. Om effectief op te treden stellen we voor om op een aantal aangewezen locaties beheersmaatregelen op te stellen, gericht op langdurige bestrijding en herstel van de omgeving. Daarnaast wordt een monitoringsplan opgesteld om de resultaten te volgen, de aanpak te evalueren en waar nodig bij te sturen. Voor deze werkzaamheden is het nodig om middelen beschikbaar te stellen, zodat we de problematiek beheersbaar houden. Met de resultaten uit de pilot willen we specifiek kijken welke beheersmaatregelen het meest effectief zijn voor de langere termijn.

NB02 Inwonersinitiatieven integraal groenbeheer openbare ruimte (€ 10.000 N)

Het aantal inwonersinitiatieven in de groene openbare ruimte groeit. Steeds meer bewoners willen zelf bijdragen aan vergroening, biodiversiteit en leefbaarheid. Het huidige budget sluit niet meer aan bij deze toegenomen vraag, waardoor kansrijke initiatieven soms niet kunnen worden ondersteund. Om deze positieve beweging vast te houden is structureel budget nodig. Hiermee kan de gemeente inwonersinitiatieven eerlijk, voorspelbaar en effectief faciliteren en tegelijkertijd investeren in een groenere, klimaatbestendige leefomgeving.

NB03 Krediet aanbrengen verkeersplateau (€ 80.000 N in 2027)

In 2025 is, naar aanleiding van gesprekken met RKKV Bergeijk, besloten om maatregelen te treffen ter verbetering van de verkeersveiligheid voor fietsers. In dat kader heeft RKKV Bergeijk de fietsenstalling op een andere locatie gerealiseerd. Als gevolg hiervan heeft de gemeente, binnen de bestaande middelen, attentieverhogende bebording geplaatst, de bestrating aangepast en zijn reeds twee lichtmasten verplaatst.

In 2026 wordt, eveneens binnen de bestaande middelen, aanvullende markering aangebracht. Om de situatie echter robuust en duurzaam verkeersveilig in te richten, is het noodzakelijk om de oversteek die als gevolg van de aanpassingen intensiever wordt gebruikt, verhoogd aan te leggen. Daarnaast dienen enkele extra lichtmasten te worden geplaatst, hiervoor is in de 1e BURAP van 2026 een krediet aangevraagd.

Deze maatregelen dragen volledig bij aan het programma "Bergeijk Fietst" en bevorderen zowel

het fietsgebruik als de fietsveiligheid rondom de sportaccommodatie.

NB04 Krediet aanpassen parkeerplaatsen Aquinohuis (PM in 2027)

Voor de uitvoering van de maatregelen die voortvloeien uit het onderzoek "Aanpassen parkeerplaatsen Aquinohuis" wordt in de PPN een PM-post opgenomen. Voor dit onderzoek zijn in de 1e BURAP 2026 middelen aangevraagd. De wens om de parkeerplaatsen nabij het Aquinohuis aan te passen speelt al langere tijd en is nadrukkelijk naar voren gekomen vanuit zowel het Aquinohuis als de directe omgeving. Daarbij is ook in eerdere gesprekken over de toekomstige inrichting van het plein rondom het Aquinohuis aandacht gevraagd voor verbetering van de parkeersituatie, verkeersveiligheid en de kwaliteit van de openbare ruimte. Daarnaast vinden in de omgeving ontwikkelingen plaats vanuit de woningbouwcorporatie. Hierdoor ontstaan kansen om werkzaamheden integraal op te pakken en "werk met werk" te maken. Door de uitvoering van maatregelen af te stemmen op deze ontwikkelingen kunnen efficiencyvoordelen worden behaald en kan de openbare ruimte in samenhang worden verbeterd. Om dat de exacte omvang en uitwerking van de benodigde maatregelen nog volgt uit het onderzoek, is op dit moment nog geen concrete uitvoeringsraming beschikbaar. Om die reden wordt in de perspectievennota een p.m.-post opgenomen, zodat na afronding van het onderzoek en verdere planuitwerking middelen beschikbaar kunnen worden aangevraagd voor de daadwerkelijke uitvoering van de noodzakelijke aanpassingen aan de parkeerplaatsen en de omliggende openbare ruimte bij de begrotingsbehandeling in het najaar van 2026.

NB05 Krediet Cofinanciering Projectplan 'de beweegtuin voor iedereen' (PM in 2027)

De Johan Cruyff Foundation heeft een landelijke subsidieregeling opengesteld voor de realisatie van een inclusieve en multifunctionele speel- en beweegplek in de openbare ruimte. Binnen deze regeling wordt 75% tot maximaal 85% van de totale projectkosten extern gefinancierd. We zien dit als een unieke kans om met een relatief beperkte gemeentelijke investering een nieuwe hoogwaardige maatschappelijke voorziening te realiseren die langdurig bijdraagt aan gezondheid, preventie, inclusie en leefbaarheid. Hierdoor wordt het voorzieningenniveau en de brede welvaart in onze gemeente naar een hoger niveau tillen. We gaan een subsidieaanvraag indienen voor de realisatie van de 'Bergeijkse beweegtuin voor iedereen'. Wanneer de subsidie toegekend wordt verwachten we een maximaal krediet nodig te hebben van € 150.000. Bij toekenning van de subsidie zal het exacte krediet in de begroting opgenomen worden.

5. Ruimte voor beleid

De voorliggende Perspectievennota 2027 – 2030 laat een fluctuerend beeld zien van de begrotingssaldi. Gelet op het ravijnjaar die zich binnen alle gemeenten afspeelt, zullen wij geen scherpe ingrepen doen indien het begrotingsjaar 2030 structureel en reëel in evenwicht is. Hiernaast is de Meicirculaire 2026 nog niet

verwerkt en eventuele tussentijdse aanpassingen kunnen nog volgen.

Mocht het toch nodig zijn om ingrepen te doen, worden in dit hoofdstuk enkele draaiknoppen gepresenteerd. Mocht het begrotingssaldo in 2030 ook negatief worden, kunnen deze ingezet worden.

RB01 Onroerende zaak belasting

Een verhoging van de OZB met 1% van het tarief woningen en niet-woningen geeft een

meeropbrengst van circa € 48.000. Indien ieder jaar 1% verhoging plaatsvindt dan loopt dit op tot circa € 202.000 extra inkomsten in 2030.

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Baten OZB gebruikers niet woningen	6.614	13.480	20.509	27.744
Baten OZB eigenaren niet woningen	10.787	21.985	33.449	45.248
Baten OZB eigenaren woningen	30.859	62.893	95.689	129.444
Extra opbrengsten OZB	48.261	98.358	149.647	202.436

Tabel Extra opbrengsten OZB

In onderstaande tabel zijn voor de volledigheid de OZB inkomsten van de jaren 2020 tot en met 2025 weergegeven.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Baten OZB gebruikers niet woningen	519.478	532.500	552.170	559.718	596.191	645.773
Baten OZB eigenaren niet woningen	799.443	813.502	826.457	829.533	933.885	1.016.763
Baten OZB eigenaren woningen	2.378.796	2.462.367	2.532.117	2.530.385	2.761.249	2.914.429
Extra opbrengsten OZB	3.697.717	3.808.369	3.910.744	3.919.636	4.291.325	4.576.965

Tabel Opbrengst OZB afgelopen jaren

RB02 Toeristenbelasting

Sinds 2014 is het tarief van de toeristenbelasting 3,11% van de omzet. Hiermee wordt een begrote opbrengst gerealiseerd van € 1.340.000 in 2026. Indien van toepassing wordt de verwachte

inkomst bijgesteld, los van de nu ingerekende indexering in deze PPN.

Met het verhogen van de toeristenbelasting met 1% wordt de volgende meeropbrengst gegenereerd:

Omschrijving	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Tarief 2026 gemeente Bergeijk 3.11% van omzet uit overnachting				
Verhoging tarief per jaar	1%	1%	1%	1%
Tarief wordt bij 1% stijging per jaar	3,14%	3,17%	3,20%	3,24%
Meer opbrengst ten opzichte van begroot	13.869	28.861	44.887	62.054

Tabel Extra opbrengsten toeristenbelasting

In onderstaande tabel zijn voor de volledigheid de inkomsten uit de toeristenbelasting van de jaren 2020 tot en met 2025 weergegeven. In de jaren

2020 tot en met 2022 (*) is de heffing achtergebleven door de maatregelen als gevolg van het Coronavirus.

Omschrijving	2020*	2021*	2022*	2023	2024	2025
Opbrengst toeristenbelasting	789.202	722.228	852.898	1.375.600	1.389.335	1.371.202
Opbrengst toeristenbelasting	789.202	722.228	852.898	1.375.600	1.389.335	1.371.202

Tabel Opbrengst toeristenbelasting afgelopen jaren

RB03 Verbonden partijen (PM)

In tijden waarin wij als gemeente minder ruimte hebben om te investeren betekent dit ook dat wij kritisch moeten zijn op de bijdragen aan verbonden partijen. De mate van invloed neemt af naarmate het aantal deelnemers vergroot. Deze gesprekken hebben alleen effect indien wij dit met meerdere gemeenten samen voeren.

De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen worden ter zienswijze aan de raad

RB05 Inzet algemene reserve ter dekking van afschrijvingslasten

De algemene reserve, exclusief de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties, dient een minimale omvang te hebben van € 6,0 miljoen. Dit is vastgesteld bij de Nota Reserves en voorzieningen. Ruimte in de omvang van de algemene reserve boven deze norm kan eventueel ingezet worden ter dekking van bijvoorbeeld kapitaallasten.

Met het inzetten van € 1 miljoen van de algemene reserve kunnen indicatief de volgende afschrijvingslasten gedekt worden.

aangeboden. Dit is het moment voor de raad om invloed uit te oefenen.

RB04 Doorschuiven van investeringen

Door het met een jaar doorschuiven van onderdelen uit het investeringsprogramma kunnen de lasten verlaagd worden. Het hangt af van de uit te stellen investering hoeveel afschrijvingslasten worden doorgeschoven.

Soort investering	Afschrijvingstermijn	Bedrag te dekken
Investering economisch nut (gebouw)	40	25.000
Investering economisch nut (installaties)	15	66.000
Investering maatschappelijk nut in de openbare ruimte	30	33.000

Tabel Te dekken afschrijvingslasten bij vormen dekkingsreserve

Deze dekkingsmogelijkheid geldt overigens ook als andere (bestemmings)reserves ingezet worden. Wanneer bestemmingsreserves danwel de algemene reserve aangewend worden ter dekking van investeringen wordt (een deel van) de betreffende reserve gestort in een in te stellen dekkingsreserve.

RB06 Inzet algemene reserve

Op basis van de notitie incidentele en structurele baten en lasten is het mogelijk de algemene reserve in te zetten voor structurele dekking. Een gemeente kan 10% van de algemene reserve inzetten en zal door de provincie worden aangemerkt als structureel. Op basis van de Jaarstukken 2025 bedraagt dit circa € 1,66 miljoen. Voor een actueel overzicht van de stand van de reserve verwijzen we u naar de Jaarstukken 2025.

RB07 Budgetten in onze begroting

Alle onderdelen die in de begroting zijn opgenomen worden reëel geraamd. Hierbij houden wij rekening met de wettelijke taken die wij als gemeente uitvoeren, maar dat neemt niet weg dat ook deze lasten mogelijk te beperken zijn met bepaalde keuzes. Voor de toekomstige begrotingen kan zero based budgetting worden toegepast om de budgetten opnieuw op te bouwen. Hierbij worden alle budgetten in de begroting op 'nul' gezet en conform bestaand beleid opnieuw opgebouwd.